

ММ КЫЗМАТ

МАМЛЕКЕТТИК жана МУНИЦИПАЛДЫК

№ 6 (432) 22-февраль, 2022-ж.

МАМЛЕКЕТТИК ЖАНА МУНИЦИПАЛДЫК КЫЗМАТКЕРЛЕРДИН БАСЫЛМАСЫ



ТҮШТҮК КОРЕЯДАГЫ МАГИСТРАТУРА ПРОГРАММАЛАРЫНА КАБЫЛ АЛУУ УЛАНУУДА

“KOICA 2022 стипендиялык программасы” алкагында магистратура программаларына кабыл алуу 2022-жылдын 4-мартында саат 17:00дө аяктайт. Окутуу саламаттыкты сактоо, билим берүү, мамлекеттик башкаруу, аймактарды өнүктүрүү, каржы жана салык саясаты, соода жана өнөр жай саясаты, электрондук өкмөт, экономикалык өнүгүү, айыл чарба, энергетика, авиация ж.б.у.с. тармактарда өтүлөт.

Буга чейин Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинетине караштуу Мамлекеттик кызмат жана жергиликтүү өз алдынча башкаруу иштери боюнча мамлекеттик агенттиги (Мамлекеттик кызмат жана ЖӨБ агенттиги) Корейанын Эл аралык кызматташтык агенттигинин (KOICA) Кыргыз Республикасындагы өкүлчүлүгү менен биргеликте мамлекеттик/муниципалдык кызматкерлерди жана мамлекеттик сектордун кызматкерлерин “KOICA 2022 стипендиялык программасы” алкагында магистратура программаларына кабыл алуунун башталгандыгын жарыялаган болчу.

Стипендиялык программанын максаты – Кыргыз Республикасындагы адам ресурстарын өнүктүрүүгө колдоо көрсөтүү.

Программанын негизги талаптары: жогорку билим, англис тилин билүү, мамлекеттик/муниципалдык кызматта, мамлекеттик сектордо эки жылдан кем эмес иш стажынын болуусу жана жаш курагы (мүмкүн болсо) 40 жаштан ашпоосу керек.

Документтердин пакетин 2022-жылдын 4-марты саат 17:00гө чейин Бишкек ш., Чүй пр. 122, 304 каб. дарегине жөнөтүңүз.

Документтердин пакетин, анкеталардын формаларын, ошондой эле толук маалыматты Мамлекеттик кызмат жана ЖӨБ иштери боюнча мамлекеттик агенттиктин www.mkk.gov.kg сайтынан (“Кызматкерлерди окутуу – Чет өлкөдөгү узак мөөнөттүү курстар” бөлүмүнөн) тапса болот.

Суроолор боюнча төмөнкү номерлерге кайрылыңыздар: (0312) 62-04-12, +996 554 209 663, Таризал уулу Шамил.



Элчибек ЖАНТАЕВ:

КАДР ТАНДООНУ ЫКЧАМ, САПАТТУУ ЖҮРГҮЗҮҮГӨ ЖАКШЫ ӨБӨЛГӨЛӨР ТҮЗҮЛДҮ

КР Министрлер Кабинетине караштуу Мамлекеттик кызмат жана жергиликтүү өз алдынча башкаруу иштери боюнча мамлекеттик агенттиктин директору Элчибек Жантаев Биринчи радионун түз эфирдеги маегине катышып, журналисттердин, угармандардын бир катар суроолоруна жооп берди. Маектин эң орчундуу жерлери менен 3-беттен таанышсаңыздар болот.



АЛМАЗБЕК БЕЙШЕНАЛИЕВ КАЙРАДАН БИЛИМ БЕРҮҮ ЖАНА ИЛИМ МИНИСТРИ БОЛДУ



Президент Садыр Жапаров кол койгон Жарлыкка ылайык, Бейшеналиев Алмазбек Бейшеналиевич КР Билим берүү жана илим министри болуп дайындалды. Ал 1981-ж. 2-июнда Ат-Башы районунун Ат-Башы айылында төрөлгөн. Нарын МУДан англис тили жана адабияты боюнча билим алган. Германия, Людвигсбург, РН-Ludwigsburg педагогикалык университетинде магистрлик даража ыйгарылган. Арабаев атындагы КМУда аспирантураны, кийин докторантураны аяктаган. 2007-2010-жж. Жаш ишкерлер ассоциациясынын президенти, Эл аралык Ала-Тоо университетинде окутуучу, 2012-2013-жж. Варшавадагы (Польша) Вистула университетинде проректор, чет тилдер

институтунун директору, 2013-ж. Түндүк Айова университетинде (АКШ) чакыртылган профессор, 2014-2017-жж. Эл аралык Ала-Тоо университетинде проректор, 2016-2017-жж. Жонс Хопкинс университетинде (Вашингтон, АКШ) чакыртылган профессор, 2017-2018-жж. Өкмөт аппаратында бөлүм башчы, 2018-ж. Борбордук Азия регионалдык институтунун директору болгон. 2020-2021-жж. Билим берүү жана илим министри кызматын аркалап, кийин Кыргызстандын Женева шаарындагы БУУдагы жана башка эл аралык уюмдардагы өкүлү болуп дайындалган. Кыргыз, орус, немис, англис тилдеринде эркин сүйлөйт. Педагогика илимдеринин кандидаты.

ТҮШТҮК КОРЕЯГА ЖАҢЫ ЭЛЧИ ДАЙЫНДАЛДЫ

Президент Садыр Жапаров кол койгон Жарлыкка ылайык, Исмаилова Аида Жекшенбаевна Кыргыз Республикасынын Корея Республикасындагы Атайын жана Ыйгарым укуктуу Элчиси болуп дайындалды.

Ал 1976-жылы 17-декабрда Фрунзе шаарында төрөлгөн.

1999-ж. Бишкек гуманитардык университетинин «Чыгыш таануу» факультетин аяктаган. 2000-жыл-

дары чет өлкөлүк инвесторлорду Кыргызстанга тартып келүү менен алектенген. 2011-ж. корейлик PARK OPC компаниясынын Кыргызстандагы жергиликтүү өкүлү болгон. 2013-2015-жж. жеке ишкердик кылган. 2015-ж. Жогорку Кеңештин VI чакырылышында «Республика-Ата Журт» партиясынын тизмеси менен депутат болуп келген.

Үй-бүлөлүү, 2 баласы бар.



Балбак ТҮЛӨБАЕВ:

ТАРЫХЧЫГА КЫРГЫЗДАР ТУУРАЛУУ 4 ӨЛКӨДӨГҮ АРХИВДИ ИЗИЛДӨӨГӨ 7 МИЛЛИОН СОМ КЕРЕК



Тарыхчы Кыяс Молдокасымов Кыргызстандын тарыхын Өзбекстандын (Ташкент), Казакстандын (Алматы), Кытай жана Россиянын (Санкт-Петербург) архивдеринен изилдеп чыксам, дейт. Бул үчүн тарыхчыга 7 миллион сом керек. Бул тууралуу депутат Балбак Түлөбаев («Ынтымак») Жогорку Кеңештин жыйынында билдирди.

«Азыр тарыхыбыз санжыранын деңгээлинде гана. Архивдерди изилдеп, тарыхты элге

жеткирүү биздин милдет. Бийлик тарабынан изилдөөгө каражат бөлүнсө, түпкү тамырыбызды тереңирээк таанып-билүүгө жакшы мүмкүнчүлүк болмок. Тарыхсыз кайда барабыз?» – деди ал.

Кыяс Молдокасымов Кыргыз Республикасынын Президенттик аппаратына караштуу «Мурас» коомдук фондунун төрагасы. Ал бир топ жылдардан бери чет мамлекеттердин архивдеринен кыргыздардын тарыхын изилдеп келет.



басары болуп иштеген, ошондой эле КР Президентинин Ош облусундагы өлүмчүлүгүндө жалпы бөлүмдү башкарган, жана Ош шаарынын мэриясында жооптуу кызматтарды аркалаган.

Тутуев Канболот 1982-жылы 19-августта Кара-Кулжа районунун Кара-Гуз айыл аймагына караштуу Насирдин айылында туулган. Үй-бүлөлүү, 5 баланын атасы.

КАНБОЛОТ ТУТУЕВ – НАРЫН ШААРЫНЫН МЭРИ

Тиешелүү токтомго Президент Садыр Жапаров кол койду.

Буга чейин Ноокат районунун акими Д.Иманалиевдин буйругу менен Канболот Тутуев Мирмахмудов айыл өкмөтүнүн башчысы болуп дайындалганы маалымдалган болчу. Кийин Д.Иманалиев Тутуевди айыл өкмөт башчылыгынан бошотуу боюнча буйрукка кол койгонун билдирген.

К.Тутуев Ош облусунун Кара-Кулжа районунун акиминин орун

Башкы редактор
Надыр Момунов

Башкы редактордун
орун басары, жооптуу катчы

Дайырбек Мейманов

Кабарчылар:
Рысбай Сагын
Мамат Сабыров

Корректор
Гүлназ Нурмаханова
Верстка
Нурлан Кыдыков
Менеджер
Татьяна Ибраимова
тел./факс: (0312) 62-16-36,
0558 (0776) 508268
Келишимдер жана
реквизиттер үчүн:
tatianashukurbekovna@gmail.com

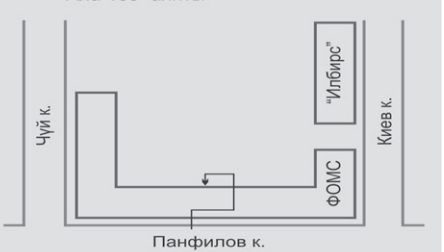
«ММ кызмат» гезити
2013-жылы
7-июнда негизделген

ИНН 01210201310016
БИК 135001
ОАО «Айыл банк», Бишкек ш.,
Биринчи май району,
p/c 1350100026248533
Катталуу күбөлүгү № 1941

“Учкун” ААК басмаканасында басылды.
Заказ № 145 Нускасы 2320

Биздин дарек: 720040, БИШКЕК ш.,
ЧҮЙ проспекти 122

“Ала-Тоо” аянты



Владимир Путин: МЫЙЗАМСЫЗ МИГРАЦИЯЛЫК ИШМЕРДҮҮЛҮККӨ КАТУУ ЧАРАЛАР КӨРҮЛҮШҮ КЕРЕК

Орусиянын президенти Владимир Путин Ички иштер министрлигинин коллегиясынын жыйынында орус мыйзамдарын бузган мыйзамсыз мигранттарга катаал чараларды көрүү, анын ичинде өлкөдөн чыгаруу жана кирүүгө тыюу салуу керектигин айтты. Бул тууралуу «Коммерсантъ» басылмасы жазды.

Президент экстремизмге каршы натыйжалуу күрөш так миграция чөйрөсүнө байланыштуу экенин белгиледи. «Мыйзамсыз миграциялык ишмердүүлүк, кылмыштуу бизнесин ушул мыйзамсыз миграцияда курган кылмыштуу топтор... бул адамдарга эң катуу чаралар көрүлүшү керек. Экстремизмдин ар кандай көрүнүштөрү, укук тартибин бузуу жана мыйзамсыз эмгек ишмердүүлүгү Россиядан депортациялоо жана келечекте биздин өлкөгө кирүүгө тыюу салуу боюнча чечимдерди тез кабыл алуу жана аткаруу үчүн негиз болушу керек», - деди президент.



ДИНАРА КЕМЕЛОВА КОРЕЯ ЖАНА ВЬЕТНАМДАГЫ ЭЛЧИ КЫЗМАТЫНАН КЕТТИ

Президент Садыр Жапаров кол койгон Жарлыкка ылайык, Кемелова Динара Амантуровна КРдин Корея Республикасындагы Атайын жана Ыйгарым укуктуу Элчиси, Сеул шаарындагы резиденциясы менен ишти айкалыштыруу боюнча КРдин Вьетнамдагы Атайын жана Ыйгарым укуктуу Элчиси кызматынан бошотулду. Ал 1971-жылы 24-июлда төрөлгөн. 1988-1993-жж. М. Ломоносов атындагы Москва МУДан эл аралык укук адистиги боюнча билим алган. 2012-2014-жж. БУУнун университетинин туруктуу өнүгүү жана тынчтык институтунда аспирантурада окуган. 2015-ж. Токио университетинин туруктуу өнүгүү жана глобалдык лидерлик демилгелери программасы боюнча дипломун жана БУУнун университетинин туруктуу өнүгүүнү тереңдетип үйрөнүү институтунун дипломун алган. 1993-ж. КР ТИМдин эл аралык укук бөлүмүндө 3-катчы, 1995-2004-жж. Эл аралык укук департаментинде экинчи катчы, кеңешчи, жетекчинин орун басары болгон. 1999-ж. Кыргызстандын Кытайдагы элчилигинде кеңешчи, 2004-2008-жж. Кыргызстандын Япониядагы элчилигинде 1-катчы, 2008-2010-жж. КР ТИМде бөлүмдүн башчысы, Эл аралык экономикалык кызматташуу департаментинин директорунун орун басары, директору, 2010-2019-жж. КР Тышкы иштер министринин орун басары, биринчи орун басары, Кыргызстандын Түштүк Кореядагы элчиси кызматтарын аркалаган.



ВИЦЕ-МЭР АЗАТ УЗАКОВ УКМКНЫН АБАГЫНА КАМАККА АЛЫНДЫ

Бишкек шаарынын вице-мэри Азат Узаков камакка алынды. Ал УКМКнын абагында 18-апрелге чейин камакта болот. Бул тууралуу Биринчи май райондук сотунун басма сөз кызматы билдирди. Маалыматка караганда, А.Узаков, «Г.П.С.» ЖЧКнын башкы директору Т.Г.Т. жана Архитектура, курулуш жана турак жай-коммуналдык чарба мамлекеттик агенттигинин бөлүм башчысы А.Э.Ж. 18-февралда кармалган.

«Бишкек шаарынын вице-мэри У.А.С. Өкмөттүн аппаратынын курулуш, транспорт жана коммуникациялар бөлүмүнүн башчысы болуп турганда жеке компаниянын кызыкчылыгын коргоп, коррупциялык схема уюштурган. Чүй облусунун Кош-Коргон айылындагы Т.Каракеев атындагы орто мектептин курулушун каржылоодо У.А.С. Архитектура, курулуш жана турак жай-коммуналдык чарба мамлекеттик агенттигинин жана Чүй капиталдык курулуш башкармалыгынын кызматкерлери менен жең учунан сүйлөшүп алып, «Г.П.С.» ЖЧКсынын кызыкчылыгын бир нече жолу колдогону аныкталды. Такталган маалымат боюнча, төндөрдик мыйзамдардын талаптары жана курулуш нормалары бузулуп, натыйжада объекти жасалма ишке киргизүү жүргүзүлгөн. Анын кесепетинен мамлекеттик бюджетке 10,8 миллион сомдук зыян келтирилген. Тактап айтканда, мектептин жер төлөөсү, ашкана, спорт залы бүтпөй, имараттын фасады толук жабдылган эмес, айланасы жашылдандырылган эмес, коопсуздук системасы, электр менен камсыздоо иштери бүткөрүлгөн эмес», - деп айтылат УКМКнын маалыматында.



Элчибек ЖАНТАЕВ:

КАДР ТАНДООНУ ЫКЧАМ, САПАТТУУ ЖҮРГҮЗҮҮГӨ ЖАКШЫ ӨБӨЛГӨЛӨР ТҮЗҮЛДҮ



- Сиз бул кызматка дайындалганыңызга аз эле убакыт болбоду. Жетекчи катары ишти эмнеден баштадыңыз?

- Мамлекеттик башкаруу системасын реформалоо - бул өтө олуттуу, жоопкерчиликтүү иш. Биздин бүгүнкү күндөгү алып барып жаткан мамлекеттик саясатыбыздын маңызы да ушунда. Жаңы мыйзамдардын кабыл алынышы менен аны ишке ашыруунун механизмдерин да иштеп чыгышыбыз керек. Аны ишке ашырганга көмөктөшө турган - бул мыйзам алдындагы актылар. Бүгүнкү күндө биздин алдыбызда отузга жакын мыйзам астындагы актыларды иштеп чыгуу милдети турат. Бизге алты ай убакыт берилген. Апрель айында баарын бүтүрүп, иштөөгө беришибиз керек. Бүгүн бир катары, 14 мыйзам алдындагы актылар ишке берилди, айрымдары боюнча макулдашуулар жүрүп жатат. Ошол мыйзам актылардын негизинде урматтуу Президентибиз Садыр Нургожоевичтин Жарлыгы менен бекитилип, бүгүнкү күндө муниципалдык резервди, мамлекеттик органдардын резервин түзүү боюнча иштер жүрүп жатат.

- Президент кадр саясатына олуттуу мамиле кылуу боюнча тапшырманы бардык түзүмдөргө берип жатат. Анын ичинде Сиздердин Агенттикке өтө чоң жоопкерчилик жүктөлдү. Иш башталгандан бери кандайдыр бир өзгөрүүлөр, кадрлардын жаңыча мамилеси байкалдыбы?

- Сөзсүз түрдө байкалат. Жалпы системада 28 миң 160, жергиликтүү өз алдынча башкаруу органдарында 9 миң адам иштейт. Буга чейин иштеп келген мыйзам менен 28 миң орундун үч жарым миңи бош болуп келген. Айрым мамлекеттик кызмат болобу, же муниципалдык кызмат болобу, орун бошосо квалификациялык талаптарды түзүп, ага даректүү жарыя берилчү. Биз жарыяны Кадр кызматына берип, алар жарыялап, кадр тандалганча эки-үч ай өтүп кетет эле. Ошентип отуруп, 3,5 миң бош орунду пайда кылдык. Ошон үчүн Президентибиз кадр тандоону оперативдүү чечүү маселесин коюп жатат. Кызматкер жумуштан кетээри менен анын ордуна дароо жаңысы дайындалышы керек. Бүгүнкү күнү иштеп жаткан мыйзамдар ошого шарт түздү. Бүгүн мамлекеттик жана муниципалдык органдардын өзүнүн ички резерви болот. Ошол резервден тандап, бош орунга дароо дайындай турган шарттар, өбөлгөлөр түзүлдү.

- Сынакты жүргүзгөн комиссиянын мүчөлөрү кандай критерийлер менен тандалат?

- Президенттин Жарлыгында, мыйзамдын алкагында бардык шарттар белгиленген. Мисалы, муниципалдык резервге алып жатканда мынча жылдык иш стажы болуш керек, анын мынча жылы ошол жерде жетекчи болуп иштөөсү кажет деген сыяктуу квалификациялык талаптар бар. Бирок, анын аркы жагында да чече турган майда шарттар, маселелер көп да, туурабы? Ошон үчүн атайын комиссия

түзүлөт. Бүгүнкү күндө жети комиссия бар. Ошонун борбордук комиссиясын мен өзүм жетектейм. Мамлекеттик, муниципалдык кызматтын ардагерлери, башка бейөкмөт уюмдардын өкүлдөрү болуп, баары 8 адамдан турат. Ал эми жер-жерлерде губернаторлор сунуштаган 4 адам бар, ошолордун бирөө райондук администрациянын аппарат жетекчиси. Анткени, ал кадрга жакын иштей турган адам. Бүгүнкү күндө биз 804 адамды резервге алдык. Республикалык маанидеги шаарлардын жетекчилигине 8 адам резервде турат. Демек, республикалык маанидеги шаарда орун бошоп калса, дароо чече турган резерв бар. Бүгүнкү күндө облустук, райондук маанидеги шаарларга, айыл өкмөттөрүнүн башчылыгына дагы 270 адамдан турган резервди түзүп бердик.

- Демек, мындан ары мамлекеттик жана муниципалдык кызматтарга тааныш-билиш аркылуу дайындоо болбойт турбайбы? Ошол резервдин

- Кадрларды ротациялоо коомчулук тарабынан абдан жакшы кабыл алынды. Бул биринчиден, тажрыйба алмашууга жакшы экен. Экинчиден, тааныш-билиш, тууганчылык деген сыяктуу терс көрүнүштөргө бөгөт коюлат. Элдин баарына бирдей мамиле кылууга жакшы шарттар түзүлүп жатат. Мындан ары ротациянын механизмдерин жеңилдетүү боюнча да бир топ иштер жүрүп жатат.

- Улуттук, регионалдык жана муниципалдык резервдер кантип кайра толукталып турат?

- Ар бир резервге биз өзүнчө мамиле кылышыбыз керек. Мисалы, улуттук резерв деп айтып атабыз. Улуттук резервде 480 адам бар. Анын ичинен жыйырмадайы мамлекеттик кызматтарга дайындалды. Бүгүнкү күндө мыйзамда улуттук резерв деген жок. Ошондуктан, биз улуттук резервде турган 480 адамга муниципалдык резервге өтүп кетүү боюнча механизмдерди жеңилдетип бердик.



ичинен кантип тандап аласыздар? Мисалы, шаар мэринин орду бошосо, 8 адамдын ичинен кантип тандалат?

- Мамлекет башчыбыз кызматка көбүрөөк жаштар, анын ичинде да билимдүү жаштар келсин деген талапты коюуда. Ошондуктан, мыйзамды билүү боюнча да сынактан өтөт, ошол эле учурда логикалык да суроолор бар. Аңгемелешүү этабы да өзүнчө бир чоң сыноо. Ошондон өтүп келип, резервге кирип жатышпайбы. Резервге киргенден кийин биздин агенттиктин буйругу менен ал тизме Президенттин аппаратына берилип, сайтка илинет. Мындайча айтканда, баарына бирдей аянтча берилет. Айыл өкмөт башчысын тандап алам десе, бүгүн укук акимдики. Ошол жерден карайт, 272 адамдын аты-жөнү, кайсыл окуу жайды бүткөнү, эмгек стажы сыяктуу сыр болбогон маалыматтар бүт турат. Ошого карап тандап ала тургандай шарт түзүлгөн. Бир гана талап бар, ошол айыл өкмөтүндө төрөлбөгөн адам болуш керек. Резервге коюп бергенден кийин биз ар жагына кийлигишпейбиз, андан аркы укук мамлекеттик органдардын жетекчилеринде.

- Сиз райондун акими болгонсуз, облусту да башкаргансыз. Президенттин бир талабы – бул жетекчилердин ротациясы. Резервден тандоодо да ошондой талап бар экен. Бул кайсыл-бир деңгээлде өз натыйжасын берип жатканын Сиз байкай алдыңызбы?

Тест тапшырбай эле арыз жазуу менен 5 күндүн ичинде өзү каалаган резервине өтүп кетет. Бүгүнкү күндө улуттук резервде турган 480 адамдын 105и муниципалдык резервге өтүп кетишти. Анткени, ал жерде абдан билимдүү, тажрыйбалуу, жаш кадрлар бар. Айыл өкмөт башчысы болом десе дагы, кайсыл бир мамлекеттик кызматтын ички резервине барам десе да жол ачык. Мындан ары аким болом деп регионалдык резервде турган 379 адамды дагы айыл өкмөт башчылыгына, райондук маанидеги шаардын мэригине, же дагы башка кызматка барам десе, квалификациялык талаптарга жооп берсе арыз жазып өтө турган механизмдерди иштеп чыгуу боюнча Министрлер кабинетини бизге шарт коюп жатат.

- Резервдерге кабыл алуунун ачыктыгы канчалык деңгээлде камсыз кылынган?

- Бүгүнкү күндө биз берген жарыядан баштап, аңгемелешүү өтүп жаткан учурга чейин онлайн режимде. Биздин сайт, же фейсбукка кирип деле карап турсаңар кимге кандай суроолор берилип, жыйынтыгы кандай болгонун көрсөңөр.

- Резервден кайра чыкыртып алууга да укугуңуздар барбы?

- Резервден чыгуу көп учурда өзүнүн арызы менен болот. Башка резервге өтсө, же жоопкерчиликке тартылса, анын баарына бизде мониторинг жасалып турат. Экинчи жагынан резервде турган

кадрларды донорлордун жардамы менен окутуу боюнча да бизде комплекстүү план кабыл алынууда.

- Жогорку Кеңештин тармактык комитетинин көчмө жыйынында жергиликтүү өз алдынча башкаруу органдарына айрым маселелерди өз алдынча чечүүгө укук берүү маселеси көтөрүлдү. Бул боюнча Сиздин пикириңиз кандай?

- Мен жергиликтүү өз алдынча башкаруу органдарында да иштегем. Айыл өкмөтүнүн башчысы, акимдин орун басары, аким болгом. Чынын айтыш керек, буга чейин мамлекеттик органдар менен муниципалдык органдардын ортосунда кандайдыр бир ажырым болуп келген. Бир учур болгон, жергиликтүү өз алдынча башкаруу органдарынын жетекчилери түз шайланчу. Ошондо да ыпылас нерселер көп болгон: шайлоо учурунда эл кокту-колотко, уруу-урууга бөлүнгөн, кайсыл бир чоң айылдын өкүлү болсо өзүбүздүн бала деген принцип менен ошол өтүп кетип, жөндөмүнө, дараметине караган эмес. Андан кийин бир учур болду, кыйыр шайлоо болду. Анда эл депутаттарды шайлап, депутаттар болсо айыл өкмөтүн шайлачу. Бул практика өзүн актадыбы? Актай алган жок. Себеби, көп учурларда 6 депутат менен мамиле түзөт дагы беш депутат оппозиция болуп кала берет. Натыйжада 6 депутаттын кызыкчылыгы алдыга чыгып кетет. Ошондой көрүнүштөргө чек коюлу, тартип болсун деп бүгүнкү күндө бийликтин вертикалы түзүлдү. Ошондуктан, бүгүнкү жүргүзүп жаткан саясатыбыз туура, бул өзүн -өзү актайт. Тартип болсо жеринде ийгилик да болот. Ошол эле учурда аларга ыйгарым укуктарды берүү маселеси да кошо чечилиши керек. Бүгүнкү күндө биз ошол ишти аткарып жатабыз.

- Эмне үчүн билимдүү, акылдуу жаштар борборго кача беришет? Себеби, шарт жок. Ошон үчүн өзгөртүүлөрдү айылдан башташ керек.

- Мен угармандын суроосуна толугу менен кошулам. Жалпы 450 айыл өкмөтү бар. Биз жарыя берип, бирок, 272 гана кишини алдык. Демек, айыл өкмөтүндө иштейм деген умтулуу аз экени байкалат. Ошон үчүн биз жогорку органдарга дагы, Президентибизге дагы сунуш келтирип жатабыз. Ошол жерде кызматтын ролун жогорулатуу керек. Азыр элдин талабы да күчөдү, аны да түшүнсө болот. Иштей аламбы, иштей албаймыбы деген өзүнчө чоң жоопкерчилик. Ошол эле учурда айыл өкмөтүнүн башчылыгы абдан түйшүктүү, ары жооптуу кызмат. Ошон үчүн элдин жоопкерчилигин алыш үчүн, жок дегенде, эки-үч адамды башкарып көр деген талап коюлууда. 3 жылдык тажрыйба болсун деген шарттарды койгонбуз. Чет өлкөдөн окууну бүтүрүп келген адистерди регионалдык резервге киргизүү боюнча да жакшы механизм иштеп жатабыз. Ушундай механизмдер менен айыл өкмөттө иштей турган адамдардын резервин толуктасак, шарттарды түзүп, эмгек маяналарын көтөрсөк, техникалык базасын түзсөк, мен ойлойм, айыл өкмөтү кызматынын да даражасы көтөрүлүп, мыкты кызматкерлер бара баштайт.

- Айыл өкмөттөрүн дотациядын чыгаруу үчүн кандай аракеттер көрүлүп жатат?

- Былтыркы жылдын аягында биздин жергиликтүү өз алдынча башкаруу органдарында дотациядагы айыл өкмөттөр 80 пайыздан көбүрөөк болчу. Азыркы маалымат боюнча, 76 пайызга чейин азайды. Себеби, жериндеги электр энергиясына болгон төлөмдөр бүгүнкү күндө Министрлер Кабинетинин чечими менен борбордук бюджетке алынгандыктан, бир катар жергиликтүү өз алдынча башкаруу органдарына жакшы жеңилдиктер түзүлдү. Ошол эле учурда подоходдук салык 100 пайыз жеринде калып жатат. Чынын айтыш керек, айыл өкмөттөрүндө дотациядан чыгууга кызыкчылык аз. Себеби, дотациядан чыгып кетсе, борбордон теңдөөчү гранттарды албай калат. Ошондуктан, бул жагын да эске алып, механизмдери иштелип чыгууда. Биз айыл өкмөттөрүн дотациядан чыгууга кызыктырышыбыз керек.

Лейла ЛУРОВА:

БАШКА УЛУТТУН ӨКҮЛДӨРҮ ЖАШАГАН АЙЫЛДА КЫРГЫЗ ТИЛИН ОКУТУУНУ КҮЧӨТҮҮ КЕРЕК

Депутат Лейла Лурова Москва районундагы Александровка айылынын тургундарына кыргыз тилин окутууну күчөтүү керектигин айтып чыкты. Жогорку Кеңештин отурумунда ал бул айылдын тургундарынын дээрлик 99%ын дунган улуту түзөөрлүгүн билдирди.

“Башка улуттун өкүлдөрү жашаган айылда кыргыз тилин окутууну күчөтүү

керектигин суранам”, - деди ал.

Лурова Лейла Хияновна 1968-жылы 28-октябрда Бишкек шаарында туулган. Кыргыз мамлекеттик университетин экономист адистиги боюнча аяктаган. 2014-жылдан тартып Бишкек шаардык кеңешинин депутаты болгон. 2021-жылы Жогорку Кеңештин 7-чакырылышына “Ынтымак” партиясынан депутат болуп шайланган.



ДИРЕКТОР АЙЫЛДЫК КЕҢЕШ ДЕПУТАТТАРЫ МЕНЕН ЖОЛУКТУ

Бардык мамлекеттик жана муниципалдык органдарда тартип орнотуу, ишти ырааттуу жүргүзүү үчүн аракеттер жүрүп жатат. Бул тууралуу Мамлекеттик кызмат жана жергиликтүү өз алдынча башкаруу боюнча мамлекеттик агенттиктин директору Элчибек Жантаев Алай районундагы Үч-Дөбө айыл округунун депутаттары менен жолугушууда билдирди.

Жолугушуунун башталышында директор: “Кесиптештер деп кайрыла берейин. Мен дагы учурунда аткаруу бийлигинде, өкүлчүлүктө иштеп көргөнбүз, эки чакырылышта айыл өкмөт башчысы болгом. Демек, сиздердин түйшүк мага жакыныраак. Сиздерде суроолор көп болсо керек. Суроолоруңузда так жооп берели, ошондуктан жолугушууну диалог түрүндө алып баралы деген эле ой”, - деп айылдык кеңештин депутаттарына

өтүнүч келтирди. Депутаттар анын сунушун колдоп, жолугушуу эркин формадагы аңгемелешүүгө өттү.

Депутаттык делегацияны жетектеп келген Үч-Дөбө айылдык кеңешинин төрагасы Акбий Асантай уулу: “Сиздер менен таанышканыбызга абдан кубанычтабыз. Азыр айыл өкмөттө кадр маселеси абдан орчундуу болуп жатат. Айыл өкмөтү тарабынан кадрларды өстүрүп чыгуу жемиштүү жолго коюлса деген ой-пикирибиз бар. Айыл өкмөтүндө көп вакансиялар бош болуп жатат. Ошонун кесепетинен көп иштер аткарылбай алдыга жылбай жатат. Дагы бир маселе - айылдык кадрларды кыска курстардан көбүрөөк окутсак болот эле. Жетекчиликтер менен минтип кезигип отурганыбыз дагы жакшы, колдон келсе тыгыз байланышта болсок”, - деп кадр саясатына тийиштүү маселелерди ортого салды.

“Акбий мырза, сөзүңүздүн башында жеринде кадр саясаты кичине аксап жатат дедиңиз. Азыр айыл өкмөттө иштеп жаткан кызматкерлер автоматтык түрдө ички резервге барып отурду. Андан тышкары, атайын жарлык менен муниципалдык резервин түзүп жатабыз. Жеринде акимдерге укуктуу берип жатабыз. Мунун максаты - бардык жерде тартип орнотуу, ишти ырааттуу жүргүзүү үчүн аракеттер жүрүп жатат. Азыр коммуникация өнүктү. Биз сиздер үчүн ачык элебиз. Агенттикте сайт бар, Фейсбукта ачылган баракчалар бар. Ошонун баарына суроолоруңарды,



көйгөйлөрүңөрдү жазып тургула, баарына жооп беребиз. Сайтка түшкөн бардык суроолорго юристтер тарабынан анализ-деп туруп, тийиштүү кызматкерлер жооп берет”, - деп Жантаев кадр саясатындагы, агенттиктеги аткарылып жаткан иштер боюнча кенен түшүндүрмө берди. Ошондой эле башка депутаттар тарабынан да суроолор берилип, жолугушууга катышкан директордун орун басарлары жана агенттиктин юристтери, тийиштүү кызматкерлери тарабынан жооптор айтылды.

Р.САГЫНОВ



Рамис АЛЫКУЛОВ:

МААЛЫМАТТЫК АВТОМАТТАШТЫРЫЛГАН ТУТУМГА РЕСПУБЛИКАДАГЫ 452 АЙЫЛ ӨКМӨТҮ, 32 ШААР ТУТАШТЫРЫЛГАН

Маалыматтык автоматташтырылган тутумга республикадагы 452 айыл өкмөтү, 32 шаар туташтырылып кошулган. Бул тууралуу Мамлекеттик кызмат жана жергиликтүү өз алдынча башкаруу иштери боюнча мамлекеттик агенттиктин директорунун орун басары Рамис Алыкулов ЭлТР телеканалындагы маегинде билдирди.

карайт дагы справканын түрүн басат, форматын карайт. Ал жерге өзүнүн пин номерин жазат. Пинди жазганда кайсы справка керек болсо ошол адам жөнүндө автоматтык түрдө маалымат чыгат. Аты-жөнү, пини, үй-бүлөлүк курамы чыгат. Ошондой маалыматтарды алганга мүмкүнчүлүк бар. Мурун болсо айыл чарба китебин номерлери менен карап издесе, азыр келип бир-эки мүнөттүн ичинде пинин киргизгенде эле маалымат системадан чыга калат. Демек аябай жеңилдештирилген”, - деп айтты Р.Алыкулов.

Ошондой эле ал маалыматтык автоматташтырылган тутумга кошулуунун натыйжасы жакшы экендигин, бирок анын ичиндеги базаны толтурууда бир катар маселелер жаралып жаткандыгын белгиледи.

“Азыркы учурда жергиликтүү органдар жүз пайыз кошулду. Ал эми, албетте, иштегенде ичиндеги базасын толтуруу боюнча бир катар маселелер бар. Мисалы, ЗАГС системасын ала турган болсок ошол жердеги 2005-жылдан 2015-жылдардагы балдардын документтери өтө элек. Санариптештирүү министрлиги бул ишти өзүнүн колуна алган. Алар

азыр ишти башташкан. Бул деген бир миллионго жакын адам. Эгерде бул ишти бүтүрө турган болсо, ошону айыл өкмөттөр базасына киргизе турган болсо бир катар жеңилдиктерге алып келет. Андан тышкары, кээ бир жарандар келгенде бир адамда эле эки-үч пин номер болуп калууда. Ошону тактаганга убакыт кетүүдө. Ветинспекциянын жумушу боюнча жаныбарларды идентификациялоо жана аларды көзөмөлдөө боюнча маалыматтар азыркы учурда толук боло элек. Кадастр системасында үйдү каттоо боюнча төлөмдөрдүн кымбаттыгы болуп жатат. Ушуга жергиликтүү элдердин активдүүлүгү да начар болууда. Айыл тургундары документтерин алып барып өздөрүнүн маалыматтарын киргизе бербейт. Жаңы көчөлөр, конуштар пайда болуп жатат. Ошолордун ИНН коддору такталбагандыгы, трансформация боло элек жерлерге салынган үйлөр же бир башка кыймылсыз мүлктөрдүн курулуп калгандыгы, ушундай көйгөйлөр бар”, - деди директордун орун басары.

“Санарип киргенден кийин жумушчу топ түзгөнбүз. Учурда төрт модулдун үстүндө иштеп жатабыз. Бул иденти-



фикациялоонун бирдиктүү номери, коду жок чарбалык китеби, айыл өкмөттүн электрондук паспорту, жеке турак жай салуу үчүн жер алууга кезекке туруу жана реестр муниципалдык мүлк. Буюрса, быйыл үч модулду киргизгенге аракет кылабыз”, - деди Р.Алыкулов өз маегинде.

Р.САГЫНОВ

“35 жылдан бери айыл чарба китептери кол тамга жүзүндө жүргүзүлүп келе жатат. Ошону азыркы заманга жараша өзгөртүп, электрондук форматка өткөрүү негизинде электрондук чарба китебин киргиздик. Аны жакшы өркүндөтүү үчүн биз сегиз мамлекеттик орган менен эки тараптуу келишимдерди түздүк. Башында биз Жалал-Абад, Ош, Чүй областтарынан алып, сегиз айыл өкмөтү менен бул ишти пилоттук негизде сынап көрдүк. Ошонун негизинде айыл чарба китебин, ошону кантип электрондук форматка өткөрүү боюнча, ал жерге кайсы маанилүү графаларды, кайсы маалыматтарды жайгаштыруу боюнча модулдарын иштеп чыктык. Азыр ички базасын толтуруу боюнча бир катар иштер аткарылып жатат”, - деди ал.

Анын айтымында, санарип аймактагы бул маалыматтык тутум азыркы күндө 9 түрлүү маалыматты автоматташтырылган түрдө берет. “Мисалы бир жаран айылы өкмөткө келип, справка алса — компьютерде өзүнүн талаасы бар, ошол жерди

Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинетине караштуу Мамлекеттик кызмат жана жергиликтүү өз алдынча башкаруу иштери боюнча мамлекеттик агенттик 16-февралдан бери мамлекеттик органдардын персоналды башкаруу боюнча кызматтарынын кызматкерлери үчүн окутуу семинарларын өткөрүп жатат.

Белгилүү болгондой, 2021-жылдын октябрында Кыргыз Республикасынын мамлекеттик жарандык кызматы жана муниципалдык кызматы жөнүндө жаңы мыйзам кабыл алынып, анда жарандардын мамлекеттик жарандык кызматка жана муниципалдык кызматка кирүүсүнүн эрежелери көрсөтүлгөн.

Жаңы нормага ылайык, кызматка алуу бош орунга талапкерди мамлекеттик органдардын жана жергиликтүү өз алдынча башкаруу органдарынын кадрлар резервинен дайындоо жолу менен ишке ашырылат. Кыргыз Республикасынын Президентинин 2022-жылдын 2-февралындагы УП №24 Жарлыгы менен мамлекеттик органдын жана жергиликтүү өз алдынча башкаруу органынын мамлекеттик жа-

рандык кызматынын жана муниципалдык кызматтын Кадрлар резервине киргизүү үчүн ачык конкурс өткөрүүнүн, резервди түзүүнүн жана иштетүүнүн эрежелери жөнүндөгү жобо бекитилген.

Окутуу семинарынын максаты мамлекеттик органдардын жана жергиликтүү өз алдынча башкаруу органдарынын практикалык ишинде аларды бирдей колдонуу үчүн жаңы жобонун ченемдерин түшүндүрүү болуп саналат.

Окутуу семинары Агенттиктин мамлекеттик кызмат бөлүмү тарабынан уюштурулду. Катышуучулардын алдында мамлекеттик кызмат бөлүмүнүн башчысы Адеми Абдыгулова презентация жасап, органдарда кадрлар резервин түзүүнүн жана иштетүүнүн процедураларын кенен айтып берди. Семинар жандуу баарлашуу, талкуу форматында өтүп, анын жүрүшүндө катышуучулар мамлекеттик кызмат чөйрөсүндөгү көп маселелер бо-

ОКУТУУ СЕМИНАРЛАРЫ ӨТҮҮДӨ



юнча пайдалуу маалымат алышты.

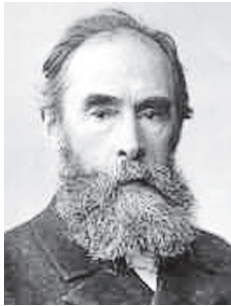
Окутуу семинарына 80ден ашуун органдарын өкүлдөрү тартылган.

М.САБЫРОВ,
Р.САГЫНОВ (фото)

ӨНӨРДҮН ӨЛБӨСТҮГҮНӨ САЛЫМ КОШКОН МЕЦЕНАТТАР

Генийлердин ысымдары кандай белгилүү болсо, чыгармачылыгын жаңы эле баштаган жана эчак таанымал болуп калган өнөр адамдарын колдогон көрүнүктүү меценаттардын ысымдары да тарыхта түбөлүк сакталып калды. Мисалы, XIII - XVIII кылымдарда Флоренцияда жашаган Медичилердин үй-бүлөсү, Леонардо да Винчи жана Микеланджело сыяктуу Кайра жаралуу доорунун таланттуу өкүлдөрүн колдошкон. 20-кылымда банкирлердин Ротшильд династиясы дүйнөлүк маданияттын өнүгүшүнө эбегейсиз салым кошушкан. Биз бүгүн Россиядагы эң белгилүү 5 меценат тууралуу сөз кылмакчыбыз.

ПАВЕЛ ТРЕТЬЯКОВ (1832–1898)



Соодагер Павел Третьяков өзүнүн биринчи коллекциясын бала кезинде эле чогулта баштаган: ал базардагы чакан дүкөндөрдөн гравюраларды жана литографияларды сатып алган. Меценат жакыр сүрөтчүлөрдүн жерсирлери жана жетим балдары үчүн

баш калкалоочу жай уюштуруп, алардан сүрөттөрдү сатып алып, көптөгөн кыл калем ээлерине колдоо көрсөткөн. Өзүнүн сүрөт галереясын ачуу жөнүндөгү идея ага 20 жашында, Санкт-Петербургдагы Эрмитажга баргандан кийин келген. Николай Шилдердин «Азгырык» жана Василий Худяковдун «Финляндиялык контрабандачылар менен кагылышуу» картиналарын сатып алуу менен Павел Третьяков орус живописинин жыйнагын чогултууну баштаган. 11 жыл өткөндөн кийин, соодагердин галереясында миңден ашык картина, беш жүзгө жакын сүрөттөр жана он скульптура кыйналган. 40 жашында коллекционер сүрөттөр үчүн өзүнчө имарат курууну чечкен. Анан аны туулуп-өскөн шаары – Москвага тартуу кылган. Бүгүнкү күндө Третьяков галереясында орус сүрөт искусствосунун дүйнөдөгү эң чоң коллекцияларынын бири жайгашкан.

САВВА МАМОНТОВ (1841–1918)

Ири темир жолчу Савва Мамонтов искусствого аябай кызыкчу: ал өзү скульптураларды жасап, пьесаларды жазган жана аларды Москванын жанындагы үйүндө койгон, опера ырчысы катары ырдап, ал тургай Милан операсында дебют жаса-

ган. Анын Абрамцево-водогу усадьбасы 1870-90-жылдары Россиянын маданий турмушунун борборуна айланган. Бул жерге мамонтовдук деп аталган ийрим чогулуп, анын курамына орустун белгилүү артисттери, театр режиссерлору, музыканттар, скульпторлор жана архитекторлор кирген.

Савва Мамонтовдун колдоосу менен сүрөтчүлөр элдик көркөм кол өнөрчүлүктүн унутулуп бараткан салттарын кайра жандандырган өнөрканаларды түзүшкөн. Меценат өз каражатына Россиядагы биринчи жеке менчик операны негиздеп, көркөм сүрөт музейин (бүгүнкү күндө Пушкин атындагы мамлекеттик көркөм сүрөт музейи) түзүүгө жардам берген.

САВВА МОРОЗОВ (1862–1905)



Савва Морозов «жаңы» москвалык көпөстөрдүн муунуна таандык. Үй-бүлөлүк бизнестин негиздөөчүлөрү болгон атасынан жана чоң атасынан айырмаланып, жаш ишкер Европада мыкты билим алып, көркөм табитке ээ болгон. Ал искусство адамдары менен достошуп,

аларды колдоп, ар кандай демилгелерди ишке ашырууга жардам берип келген. Максим Горький менен бирге шаардын четинде балдар үчүн балаты майрамын өткөрүп, жазуучунун оорусу күчөп кеткен-



де Антон Чеховго Москва районунан дача таап берген.

Савва Морозов Москвадагы көркөм театрдын күйөрманы болгон жана аны өнүктүрүүгө көп акча короткон. Морозов театр үчүн особняк сатып алып, аны акыркы театралдык технология менен жабдыган: жарык берүүчү жабдуулар Россияда биринчи жолу ушул жерде пайда болгон. Станиславский Морозовго кайрылып: «Сүрөт өнөрү өзүнүн Третьяковун тапкандай, орус театры да өзүнүн Морозовун тапканына кубанычтамын»,- деп жазган.

АЛЕКСЕЙ БАХРУШИН (1865–1929)



Соодагер Алексей Бахрушинди Москвада “профессионал меценат” деп аташкан. Эки бир тууганы менен бирге ал чиркөөлөрдү жана ооруканаларды, мектептерди жана балдар үйлөрүн курган. Бахрушин профессионалдык жана ышкы-боздук театрдын

өнүгүшүнө колдоо көрсөткөн: ал ишкер Федор Коршко өзүнүн театрын түзүүгө жардам берген жана ышкыбоздор труппасына өз оюнун тартуулаган элдик үй куруп берген. Театрга болгон ынтызарлык анын өмүрлүк ишине айланган. Филантроп сейрек кездешүүчү сүрөттөрдү жана сүрөтчүлөрдүн жеке буюмдарын, байыркы музыкалык аспаптарды, сахналык кийимдерди – орус театрынын тарыхы менен байланышкан бардык нерселерди чогулткан.

Кийинчерээк көпөс өзүнүн коллекциясынын негизинде Москвада театр музейин түзүп, ал бүгүнкү күндө да бар. Бул өнөргө тиешелүү нерселердин баары ушул күнгө

чейин чогултулууда. Актёрлор, режиссёрлор жана художниктер азыр да музейге жаңы экспонаттарды тартуу кылышат.

МАРИЯ ТЕНИШЕВА (1858–1928)



Княгиня Мария Тенишева агартуу иштерине активдүү катышкан. Жолдошу башкарган Брянск рельспрокат заводунда жумушчулардын балдары үчүн профессиялык-техникалык окуу жайларын,

кечки курстарды жана клуб ачкан. Талашкинодогу өзүнүн именъесинде ал акысыз арт-студия түзүп, ал жерде жаштар Санкт-Петербургдагы көркөм академиясына тапшырууга даярданышчу. Бул жерде элдик кол өнөрчүлөр салттуу кол өнөрчүлүктү кайра жандандырган устаканалар ачылган. Өнөр элитасынын өкүлдөрү айылдык кол өнөрчүлөр менен чогуу иштешип, Михаил Врубелдин жетекчилиги астында керамикалык буюмдар жасалган, Валентин Серовдун жана Константин Коровиндин эскиздери боюнча костюмдардын оймолору сайылган.

Мария Тенишева элдик чыгармачылык буюмдарын жана белгилүү чеберлердин эмгектерин чогулткан. Анын коллекциясында смоленскилик саймачылардын колунан жаралган улуттук кийимдер, салттуу ыкмалар менен жасалган идиштер, белгилүү сүрөтчүлөр тарабынан кооздолгон орустун музыкалык аспаптары бар. Кийинчерээк бул коллекция Смоленскидеги “Байыркы орус музейинин” негизи болуп калды. Азыр ал Коненков атындагы Смоленск көркөм жана прикладдык искусство музейинде сакталып турат.

ГЕРМАНИЯДАГЫ КАДРЛАРДЫ ДАЯРДОО ЖАНА ТАНДОО ЫКМАСЫ

Германияда болочоктогу мамлекеттик кызматкерлерди даярдаган бир катар жогорку окуу жайлары бар. Алардын ичинен эң белгилүү университеттер: Берлиндеги Мамлекеттик жана муниципалдык башкаруунун федералдык жогорку мектеби, ошондой эле Ички иштер министрлигинин Федералдык мамлекеттик башкаруу академиясы, андан тышкары, көптөгөн башка мамлекеттик (жергиликтүү) окуу жайлары бар. Федералдык жогорку мектепте төмөнкү факультеттер бар: башкаруу, коомдук коопсуздук, тышкы байланыштар, социалдык камсыздандыруу, бундесверди башкаруу, почта. Германияда «Мамлекеттик кызмат» түшүнүгү өтө кеңири масштабга ээ, ал эми мамлекеттик кызматкерлерди даярдоо мамлекетке тиешелүү тармактардын кеңири чөйрөсүн камтыйт. Федералдык мектепте билим алуу 3 жылга созулат, анын бир жарым жылы теория, калган жарым жылы иш жериндеги практика болуп саналат. Германияда 314 университ бар, алардын 26сы келечектеги мамлекеттик кызматкерлерди даярдайт жана бул Германиядагы студенттердин жалпы санынын 3-5%тин түзөт.

Жогорку даражадагы мамлекеттик кызматкерлердин баштапкы даярдоону камсыз кылган ЖОЖдор менен катар иштеп жаткан кызмат адамдарын кызматка жогорулатуу жана кайра даярдоо жүзөгө ашырылуучу окуу жайларынын системасы түзүлгөн. Бул системада негизги роль Германиянын Ички иштер министрлигине караштуу Мамлекеттик башкаруунун Федералдык академиясына таандык, ал Бонн шаарында жайгашкан. Класстардын диапозону төмөнкү багыттарды камтыйт:

- тиешелүү ишмердүүлүк боюнча тереңдетилген окутууну камсыз кылган алмаштыруу курстары (мисалы, юристтер экономиканы, ал эми экономисттер - юриспруденцияны окушат);
- жетекчилик кызматтарда иштей турган, же атайын жер программалары

боюнча жогорку кызматтагы адамдарды даярдоо курстары;

- эл аралык уюмдарда иштөөгө байланышкан максаттуу семинарлар;

- фонддордун иштешине байланыштуу курстар жана семинарлар (Европа шериктештиги, Эл аралык өнүктүрүү фонду ж.б.)

Жыл сайын 10 миңден ашык адам квалификацияны жогорулатуу курстарынан өтүшөт. Окутуу жөнөкөй билим берүүгө эмес, мамлекеттик кызматчынын белгилүү даражасына мүнөздүү ой жүгүртүүнүн жана жүрүм-турумдун белгилүү бир ыкмасын калыптандырууга багытталган. Иш ордундагы, анын ичинде чет мамлекеттердеги практикага өзгөчө басым жасалат. Демек, Германияда мамлекеттик кызматкерлерди даярдоо жана кайра даярдоо окуу процессинин татаал алгоритми болуп саналат.

Германиянын мамлекеттик кызматынын заманбап моделин төмөнкүчө мүнөздөөгө болот:

- мамлекеттик кызмат системасында саясий дайындоолор олуттуу роль ойнойт;
- мамлекеттик кызмат системасындагы компетенция башкаруунун деңгээлине жараша чектелет;
- Мамлекеттик кызматка кадрлар көп баскычтуу система боюнча окуудагы эң жакшы көрсөткүчкө ээ болгон ЖОЖдун бүтүрүүчүлөрүнүн арасынан тандалат;
- мамлекеттик кызматчылар жогорку социалдык статуска ээ, мамлекеттик кызмат институту өтө абройлуу;
- кызматкерди укуктуу жана социалдык жактан коргоо гарантияларынын толук кандуу системасы, анын ичинде



«өмүр бою дайындоо» принциби ишке ашырылат.

Германияда мамлекеттик кызматтын төрт деңгээли бар: төмөнкү, орто, жогорку жана жогорку. Ар бир деңгээлдин чегинде наамдар ыйгарылат. Мамлекеттик бийлик органдарында кызмат адамдары үчүн 16 ранг (A1 - A16) белгиленет. Ошону менен бирге ар бир кызматтык топ боюнча кызмат адамдарынын эмгек акысын эмгек стажына жараша жогорулатуу каралган.

Германияда мамлекеттик кызматка жалпы жетекчиликти жети туруктуу жана жети алмашып туруучу мүчөдөн турган Федералдык кадр комитети ишке ашырат.

Германиянын мыйзамдары мамлекеттик кызматка кабыл алуунун жол-жобосун деталдуу түрдө жөнгө салат. Мамлекеттик кызматка кирүүдө бир катар жалпы талаптар коюлат. Германияда мамлекеттик кызматкерлерге коюлуучу негизги талаптар: кесиптик билиминин болушу жана атайын алдын ала даярдоодон өтүүсү (анын түрү жана мөөнөтү кызматтын деңгээлине жараша аныкталат).

Жаш адистерди алдын ала даярдоонун максаты - төмөнкү деңгээлдеги чинов-

никтин мамлекеттик кызмат системасына гармониялуу шайкеш келтирүү. Бул этапта мамлекеттик кызматкердин негизги милдеттери, кызматтык милдеттерди аткарууну камсыз кылган укуктар жана ыйгарым укуктар менен таанышууга көңүл бурулат. Баштапкы этабында программа биринчи кезекте студенттердин адамдар менен байланыштар түзүүгө, административдик чөйрөгө ыңгайлашуусуна өбөлгө түзгөн тажрыйбаны калыптандырууга багытталган.

Мамлекеттик башкаруунун федералдык академиясында мындай окуудан мамлекеттик аппаратта эки жылга чейинки иш стажы бар жаш кызматкерлер, эки жылдан ашык иш стажы бар кызмат адамдары жана мамлекеттик аппараттын жетекчи кызматкерлери өтүшөт. Тренинг студенттердин системалуу ой жүгүртүүсүн өнүктүрүүгө, коммуникациялык көндүмдөрдү жана командада иштөө жөндөмдүүлүгүн өнүктүрүүгө багытталган. Стажировкалар кеңири практикаланат.

Ошентип, үзгүлтүксүз билим алуу мамлекеттик кызмат системасында кызматтан кызматка көтөрүлүүнүн милдеттүү шарты болуп саналат. Кызмат ордун ээлөө укугу үчүн сынактар милдеттүү түрдө жана факультативдик предметтер боюнча өткөрүлөт. Мамлекеттик кызматкерлердин арасында юридикалык билими бар адамдардын үлүшү 65%ти түзөт. Эгерде жогорку категориядагы кызматка талапкер юридикалык билими жок болсо, анда, эки жылдын ичинде ал атайын окуу жайларында зарыл болгон окуудан өтөт.

М.САБЫРОВ



(Уландысы, башы өткөн санда)

Анын ачык далилдеринин бири, 1925-жылы 12-июнда А. Сыдыков, А. Орозбеков, И. Айдарбеков, Ж. Абдрахманов башында турган көрүнүктүү 30 адам акимдик-буйрукчул саясатка, Д. Каменскийдин иш ыкмаларына нааразычылыгын ачык түрдө билдирген кайрылуу катын Москвага жолдошкон. Бирок, И. Сталин бул катка оң жооп бермек түгүл, бул катты даярдаган кыргыз элитасынын мыкты өкүлдөрү жазаланып, көпчүлүгү бийликтен четтетилип, айрымдарына сөгүш берилген. Бул жылдары Аксакалдын үстүн кара булут каптап, аны да кызматтан четтетүү үчүн аракеттер күчөйт. 1926-жылы гана куугунтуктоо бир аз пасаңдап, Кудайкулов, Бабаханов, Айтбаевдер жаатчылыгы үчүн жазаланып, облусту тополоңдоткон Д. Каменский кызматынан бошоп, Кыргыз обкомунун 1-секретарлыгына борбордон Н. А. Узюков жиберилет. Өлкөдө кырдаал өзгөрөт.

1927-жылы Кыргыз АССРинин Советтеринин биринчи уюштуруучулук съездинде А. Орозбеков Кыргыз АССРинин Борбордук Аткаруу Комитетинин төрагасы болуп кайрадан шайланган.

Отузунчу жылдары большевиктердин туура эмес саясатынан улам СССРдин көпчүлүк аймактарын ачарчылык каптап, Украина менен Казакстанда миллиондогон адамдар кырылып, өз өлкөсүнөн башка жакка жан сактоо үчүн массалык түрдө чыгып кетишкен. Кыргыз элинин жетекчилеринин өз алдынча чечкиндүү аракеттеринен улам, өлкөнү ачарчылык каптабай, эл аман калган. Бул жерде А. Орозбековдун салымын, чечкиндүүлүгүн баса белгилеп кетпесек болбойт. Бул тууралуу Кыргыз элинин чыгаан акындарынын бири Эгемберди Эрматов жазган эскерүүсүндө төмөнкү маалыматты келтирген:

Ошол учурда ал Ысык-Көл тарапка бараткан. Жолдон эки-үч вагон сүйрөгөн поезд жолугуп калат.

- Бул эмне? - деп сурайт.

АБДЫКАДЫР ОРОЗБЕКОВДУН ӨМҮР ТАРЖЫМАЛЫНДАГЫ УРУНТУУ УЧУРЛАР

Совет бийлигинин алгачкы жылдарында Кыргыз мамлекеттүүлүгүн түптөөгө жана өнүктүрүүгө зор салым кошкон, эл арасында “Аксакал” деп урмат-сыйга бөлөнүп келген, Кара Кыргыз автономиялуу облусунан баштап, Кыргыз ССРинин Борбордук Аткаруу Комитетинин Төрагасы Абдыкадыр Орозбеков тууралуу көп эле эскерүүлөр, эмгектер жазылып, атайын илимий изилдөөлөр болуп келди. Бирок анын өмүр таржымалы ар тараптан ачылып, изилдөө бүттү дегенден али алыспыз. Бул чакан макаламда Абдыкадыр Орозбековдун өмүрүндөгү айрым урунттуу, кээде талаш жараткан учурларына гана токтолуп кетким келди.



Автономдуу Кыргыз Республикасынын өкмөт үйүнүн курулушу башталган учур. 1926-жыл, 1-май.

- Жалпы союздук фондко жөнөтүлүп жаткан буудай, - деп жооп беришет.

Абдыкадыр Орозбеков ошол жерден вагондогу буудайларды артка кайтарып, ачкачылыктан кыргызга кабылганы турган адамдарга бөлүп берүү жөнүндө буйрук кылат. Анын ачкачылыктан элди аман алып калуу тууралуу мындай чечкиндүү кадамы кийин өз башына муш болуп, камакка алынып, каза болушуна башкы күнөө катары каралган. Мына ушул окуядан Аксакал өз кызыкчылыгынан элдин кызыкчылыгын өйдө койгонун, керек болсо өмүрүн да аянбаганын көрөбүз. Анын

өмүр таржымалында мындай урунттуу учурлар арбын болгон.

Ал өтө жупуну жана жөнөкөй жашоону башынан кечирген. Москвага чоң бир жыйынга бараарда, жакшы кийими жоктугунан улам жакын адамдарынан карыз алып, анан кийингени тууралуу маалыматтар эскерүүлөрдө кезигет. Ал эми Кыргызстанды кыдырган учурда жанына жалгыз эле жансакчысын алып, кыдырып жүрө берген. Жаңы бийликке нааразы болуп, колуна курал алып чыгышкан адамдардан коркпостон, кайрадан аларды өзүнө чакырып, курал-жарактарын таштатып, тынч жашоого өткөрүү үчүн сүйлөшүп, ынандырган учурлары көп болгон.

Бирок ошого карабастан Абдыкадыр Орозбековго негизсиз дооматтар улам айтыла калып жүрөт. Алардын бири айтылуу Шахимардан тууралуу. Бул кооз аймактын Өзбекстанга өтүп кетишин Өлкөдө Компартияны көп жыл башкарып турган Турдакун Усубалиев 1995-жылы басылган китебинде, эч кандай документке таянбай туруп эле: жайдын бир аптаптуу күндөрүнүн биринде Өзбекстандын Жогорку Кеңешинин төрагасы Ахунбабаев менен эң жакын досу Орозбеков жолугуп калып, сөздөн-сөз чыгып, өзбекстандык досу эс алууга жерибиз жок, ушул кооз жерди бизден аянба деп кайрылса, кыргызстандык досу дароо белекке тартуулап жиберген экен. Ошентип Шахимардан Өзбекстанга өтүп кетиптир, Орозбековдун айынан деп, алар сүйлөшүп отурганда жанында чай куюп угуп отургандай, жылаандын башын кылтыйтып жазат. Бул Орозбековду элге жек көргөзүүнүн амалында, же кийин өзүнүн тушунда Кыргызстандын көптөгөн аймактарынын кошуна өлкөгө берилип кетишинен актануу иретинде жазылган катары кабыл алышат, маселенин төркүнүн жакшы түшүнгөн окурмандар.

Эгерде бул жер Усубалиев жазгандай белек иретинде берилип кеткенде, башкаларды мындай койолу, чындык үчүн чыккыраган, чачылган кыргыздын жерин жыйнаган Жусуп Абдрахманов өз күндөлүгүнө Аксакалга наалат айтып жазмак. Жогорудагы маалыматтар элдин башын айландырып негизсиз жазылганын Баткен тарыхын архивдик документтердин негизинде изилдөөгө алган окумуштуу Абдинави Кадыров өз эмгегинде далилдеп, Усубалиевдин жосунсуз жоромолдорун жокко чыгарат.

Абдыкадыр Орозбековдун ишмердүүлүгү тууралуу сөз учугун улай берсек созула берчүдөй, ал өзүнчө китеп болчудай. Мен бул макаламда тек гана башкы каарманыбыздын айрым урунттуу учурларына гана токтолуп, ал тууралуу сиздерди кабардар кылууну туура көрдүм. Бул макаланы эчак эле жазуу менин парзым эле. Чоң энемдин, айылдаш аксакалдардын айткандарын көп жыл ичине катып келдим. Бир топ кызыктуу маалыматтарды 2009-жылы жарык көргөн “Абдыкадыр Орозбеков – Кыргызстандын биринчи жана чыгаан мамлекет башчысы” аттуу эскерүүлөр китебинен алдым. Балким учур келип, бул маселеге кайрадан кайрылаармын. Анткени кыргыз мамлекетин түптөөгө жана өнүктүрүүгө өзгөчө салым кошкон Аксакал тууралуу, ал менен кошо эмгектенишкен саясый элита тууралуу айтылчу жана жазылчу күндөр али алдыда. Алардын тазалыгы, мамлекет үчүн өмүрүн сайып эмгектенгени, мекенчилдиги бүгүнкү жана келечектеги саясый элита үчүн өрнөк жана улуу сабак!

Кыяс МОЛДОКАСЫМОВ,
тарыхчы жана публицист,
КР Маданиятына эмгек сиңирген
ишмер.



А. Орозбеков Автономдуу Кыргыз Республикасынын алгачкы жооптуу кызматкерлеринин бир тобу менен.

**Шимон Перестин
2016-жылдын
31-августунда
британиялык Tablet
журналындагы
Путинге, Орусияга
жана Америкага
арналган
интервьюсунун
үзүндүсүн
көбүңүздөр окуган
чыгарсыздар.
Менимче, азыр
аны окугандардын
ар биринин кайра
эсине салып, ал эми
окубагандарга окуп
берүүнүн удулу
келди окшойт. Текст
узунураак, бирок,
сиз жалкоолонбой
окуп коюңуз, анан
калса, маек өтө
жеңил окулат.**



Шимон ПЕРЕС:

АЛГАН ӨНҮКПӨЙТ, БЕРГЕН ӨНҮГӨТ

Бул кишинин пикири эмнеси менен кызыктуу экенин түшүндүрүүгө аракет кылайын. Израилдин негиздөөчүлөрүнүн бири, 93 жаштагы Шимон Перес ошол кезде планетадагы иштеп жаткан эң картаң саясатчы эле. Израилдин аскердик-өнөр жай комплексинин жаратуучусу, Израилдин атомунун атасы (балким, тынчтык максатта гана эмес) 2007-жылы өлкөнүн президентинин кызматын символикалык түрдө ээлегенге чейин, Коргоо министрлигинин башчысы, үч жолу тышкы иштер министри, эки жолу премьер-министр болуп иштегенге үлгүргөн. Кыскасы, Перес эл аралык мамилелердин, мамлекеттик жана аскердик курулуштун маселелерин бир тобуна караганда жакшыраак билген, ал “коопсуздук архитектурасынын” көйгөйлөрү боюнча лекцияларды окуй алган, ошондой эле ойдон чыгарылган эмес, чыныгы душмандардын курчоосунда жашаган кандай болоорун өз тажрыйбасынан билген. Ошондуктан, дүйнөлүк бардык лидерлер, анын ичинде Путин да билимдин жана акылмандыктын жандуу булагынан суу ичүү мүмкүнчүлүгүн колдон чыгарбаганы таң калыштуу эмес. Кремлдин сайты билдиргендей, 2010-2015-жылдар аралыгында Путин менен Перес кеминде 6 жолу сүйлөшүшкөн. «Tablet» журналынын өкүлү Дэвид Самуэлс менен болгон маеги Шимон Перестин өмүрүндөгү эң акыркы интервьюсу болгон, ал 2016-жылдын 28-сентябрында

инсульттун кесепеттеринен каза болду. Менимче, Перес жакын арада жашоо менен кош айтышаарын түшүнгөн, ошондон улам, ал баа берүүдөн тартынбай, буга чейин ичинде сактап келген нерселерди ачык айтып салган. Орусия темасына алар Кытайдын мисалынын улам кайрылышкан. Перес Си Цзиньпин менен жолугушкан кезде ага: «Экономикалык жактан сиздер Америка менен дээрлик теңдешип калдыңар. Ошондуктан, сиздер ким: берүүчү, же алуучу экениңиздерди чечишиңиздер керек. Эң чоң жаңылыштык – бул күчтү алыш үчүн колдонуу. Эң чоң акылмандык – бул берүү», - деп айткан.

«Баса, алуучулар демекчи», - деп улантты журналист сөзүн. - Эми Владимир Путинге өтсөк».

«Путин экөөбүз абдан жакшы доспуз», - деди Перес. «Мен сизге экөөбүздүн акыркы маектерибиздин биринин кыскача мазмунун айтып берейин.

Мен ага айттым:

– Сиз 63 жаштасыз – мен 93 жаштамын. Кийинки 30 жылда эмнеге жетишүүнү каалайсыз? Эмне үчүн күрөшүп жатасың? Американы алсыратайын деп ойлойсузбу?

Ал айтты:

- Жок.

- Америка Орусиянын бир бөлүгүн

басып алууну каалайбы? Жок. Обама менен сүйлөшүүдө көйгөйлөр барбы?

Ал айтты:

- Муну эмнеге сурап жатасыз?

Мен айттым:

- Уксаңыз, мен тынчы эмесмин, ачыгын эле айтыңызчы.

Ал айтты:

- Сиз кандай деп ойлойсуз?

Мен мындай дедим:

- Эмне кылсаңар да Америка жеңет.

- Неге?

- Анткени, силердин багыңар жок, алардын багы бар экен.

Мен дагы кошумчаладым.

Америкалык эртең менен ойгонгондо эмнени көрөт? Түштүктө Мексика жайгашкан, алар мексикалыктарды өз өлкөсүнө кабыл алышат. Түндүктө Канада жайгашкан, алар дүйнөдөгү эң жакшы достор. Ал эми оң жана сол жагы - суудагы балык.

Обама эмнеге тынчсызданышы керек?

А силерчи: эртең менен ойгонуп, эмнени көрөсүңөр? Японияныбы, Кытайдыбы, Афганистандыбы? О Кудай! Алар силердин жериңер көп экенин билишет, силер болсо аларга бир тыйын да бербейсиңер. Таза суунун 20 пайызына ээ болуп, бирөөгө бир тамчы суу бербейсиңер. Демек, Сибирде кар эресе силер эң алгач кытайларды көрөсүңөр. Анткени, Чыгышта кытайлар көп, орустар болсо сейрек.

Мен ага айткан экинчи нерсе бул болду:

- Америкада өлкөнүн аянты менен калктын саны аябай шайкеш келет. А силердики андай эмес. Жыйырма миллион чарчы километр! О Кудай! Сиздерде адам аз. Эл суюлуп баратат. Эл кол чаап жатат деп өзүңөрдү өзүңөр алдабагыла. Алар силерди кечирбейт. Эмне үчүн орустардын жашоо узактыгы 62 жаш, ал эми америкалыктардыкы 82 жаш?

Анан мен ага: «Сен өзүңдү падышадай алып жүрөсүң» дедим.

Мен ага ачык эле айттым:

- Падышалар эмне кылышчу эле? Алар эки шаарды - Санкт-Петербург менен Москваны витрина катары жасалгалап коюшчу. Ал жерден каалаган нерсенин баары табылат. Ал эми Россиянын калган бөлүгү кар баскан Нигерия сыяктуу. Эл өлүп баратат. Силер аларга жашоо бербейсиңер. Анан алар силерди кечирет деп ойлойсуңарбы?

Эмне үчүн Америка улуу? Анткени, алар ар дайыма бергенди билишкен. Эмне үчүн Европада көйгөйлөр бар? Анткени, алар алуучулар. Америка берет, адамдар муну анын берешендиги деп түшүнүшөт. А мен алар акылманды-

гы үчүн беришет деп ойлойм. Берсең, дос табасың. Эң пайдалуу инвестиция – бул дос табуу.

Америка Маршалл планын кабыл алып, ИДПнын чоң бөлүгүн өлүп бараткан Европага берди. Муну менен бул дүйнөдөгү эң жакшы инвестиция экенин көрсөтүштү.

Бир кезде империя болбогон бир дагы ири Европа мамлекети жок. Акыры эмне болду? Алар куулуп, кур алакан кетишти. Англия Чыгыштан Батышка чейинки эң чоң империя эмес беле, бүт океандар аларга карачу, бирок, бир күнү момурайган индеецтер аларды кууп чыгып, үч кичинекей аралдан башка эч нерсе калтырышкан жок, эми алар ал аралдарды эмне кыларын билбей отурушат.

Мага ишенип коюңуз дедим мен Путинге, душмандар жана кастык жашоодогу эң чоң ысырапкорчулук. Сиз келесоолукка инвестиция салып жатасыз».

Андан ары Перес Путиндин аргументтери жөнүндө айтат:

«Алар менден эмне каалашат? НАТОго деги эмне керек? Советтер Союзу азыр жок. Варшава келишими жоюлган. Мен да сиз сыяктуу НАТОго мүчө болууга даярмын! Бирок НАТОго Грузиянын эмне кереги бар? Аларга НАТОдо Румыниянын эмне кереги бар? Алар Европага баргылары келсе, бара беришсин. Бирок, алар кайсы армия менен согушууну каалашат?»

Маектин бул бөлүгү Перестин сөздөрү менен аяктайт:

«Мен Путинге айттым: эмне үчүн сиз да америкалыктар кылганды кылбайсың? Башка башкаруу формасын түзүңүз. Же компанияларды өнүктүрүүгө мүмкүндүк бере турган кандайдыр бир башкаруу органын түзүңүз (сөз көз карандысыз жеке бизнес жөнүндө болуп жатат). Сизде бир гана нерсе – өкмөт бар. Бийликте өтө дымактуу адамдар отурушат. Алар коррупциялашкан, башкаларды да бузуп жатышат... Компанияларды түзүңүз, Американын компаниялар эмне кылса, алар да ошону кылышсын.

- Макул,- деди ал. - Сиз эмнени сунуштайсыз?

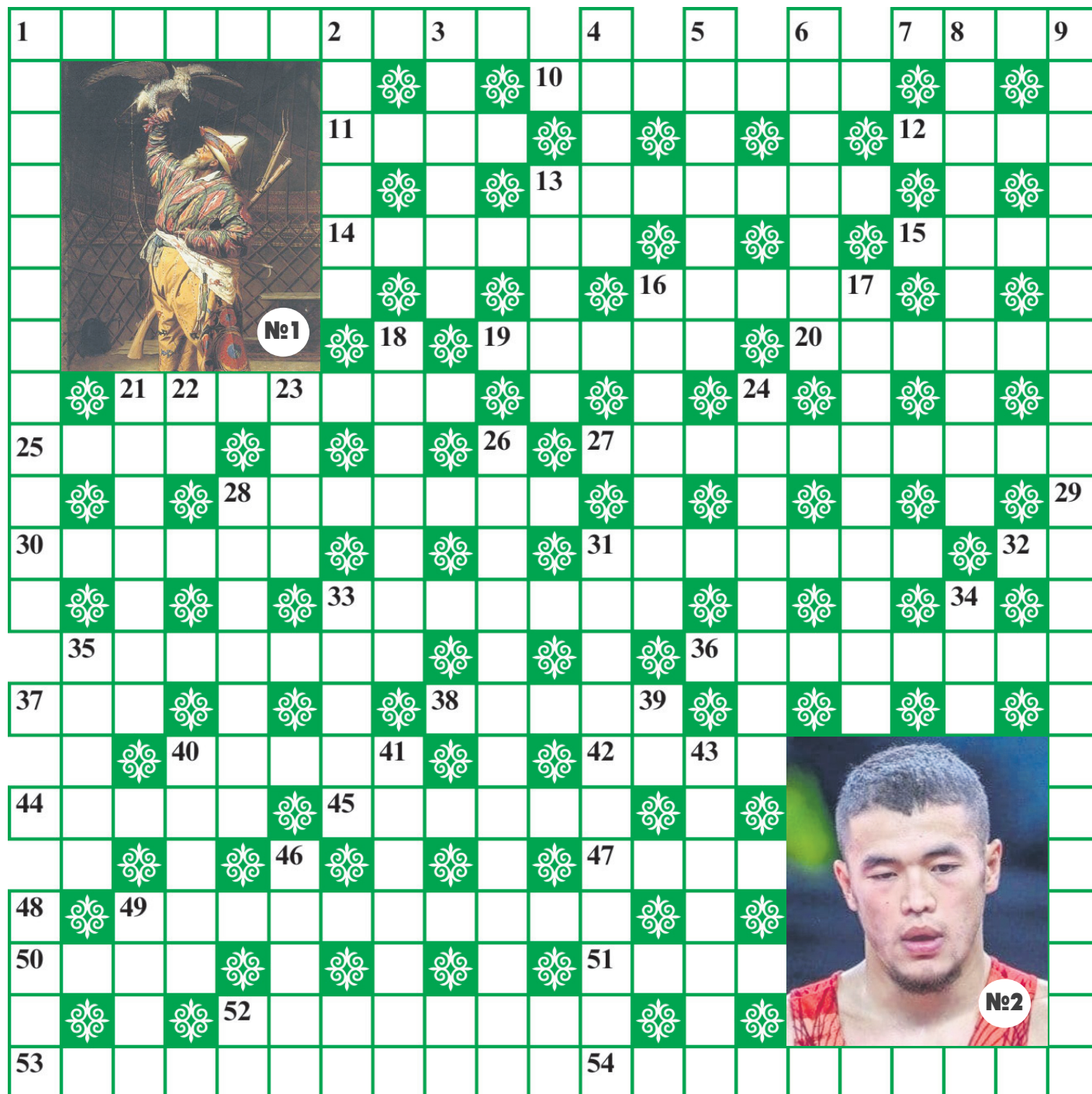
Мен мындай дедим: «Израилде миллиондогон орус тилдүү адамдар бар. Биз илимде мыктыбыз, балким, эң мыктылардын катарындабыз. Биз силерге жардам берүүгө даярбыз. Өкмөттөн тышкары иштегиле. Же бийликтен кеткиле, алар коррупцияга батып бүткөн. Аларды жеңе албайсыңар»

Ал: «Макул, аракет кылаалы», - деди.

Бул сүйлөшүүдөн 6 жыл өткөндөн кийин ким кантип аракет кылганы ачык көрүнүп турат...



КЫЗМАТВОРД



№ 5 (431) САНДАГЫ “КЫЗМАТВОРДДУН” ТУУРА ЖООБУ

ТУУРАСЫНАН: 2. Каспий 7. нокотек 9. чопо 10. Тирана 11. мончок 12. Сити 14. Кочкор 16. Тесла 17. Айбанбоз 20. аппарат 21. Жетимдер 23. Кудаяр 26. Модильяни 28. Айона 29. Отрадное 31. сопрано 33. Парето 37. Билал 38. бамбук 41. Атлантида 42. Талас 43. буурсун 46. акселерат 47. нарк 48. Суоми 49. Олимп 50. алжирец 51. клуб 52. Гоген 53. афиша 54. аммонал.

ТИГИНЕН: 1. Гоби 2. Коми 3. Сена 4. ирокез 5. киноа 6. Балка 7. Науру 8. Кудайберген 12. спаржа 13. тебетей 14. клепсидра 15. гномон 16. тотем 18. Татьяна 19. панно 22. ротор 24. Ушарал 25. Акниет 27. ити. 30. электроника 32. сиртаки 33. парабеллум 34. аба 35. Амман 36. Рузахунов 39. Атлетик 40. Нджамена 42. турмуш 43. Браун 44. ук 45. Ральф 46. ампер.

ТУУРАСЫНАН:

- Беллинсгаузен менен Лазарев ачкан материк.
- ... Джобс, Apple компаниянын негиздөөчүсү.
- Календарында 12 ай эмес, 13 ай бар өлкө.
- “... — алтоо, акыл — жетөө” (мак.)
- Япон ичкилиги.
- Кофенин сорту.
- Иосиф Сталиндин жакшы көргөн ыры.
- “Айрылган — ... , кошулган — озот” (мак.)
- Адамды тамашага салуу, ойнотуу.
- ... -покус.
- Рембрандттын аялы.
- Залкар манасчы.
- Гүлдөрдү масштабдуу экспорттоо үчүн Азиатская Голландия деп аталган өлкө.
- № 1 фото. Байтик баатырдын сүрөтүн тарткан сүрөтчү.
- “Ходит город-великан на работу в океан” (заг.)
- “Адамга — ... , айбанга — келтек” (мак.)
- Музыкалык “Голос” проектинин насаатчысы.
- Бий кадамы.
- Отургуч (орус.)
- Устанын чоң темир балкасы.
- “... — это человек, который дважды подумает, прежде чем ничего не сказать” (У.Черчилль).
- Египет мифологиясындагы Күндүн кудайы.
- Субмаринанын бөлүгү (орус.)
- ... Пресли, рок-н-роллдун королу.
- Кымыз идиши.
- Эң чоң кан тамыры.
- Шамалдын ылдамдыгын өлчөө шкаласын сунуштаган англис контр-адмирал.
- Латвиянын борбор калаасы.
- Москвадагы аэропорт.
- Жорж Санддын романы.
- Киши-кийик.
- Шотландиялык моряк, Робинзон Крузонун прообразы.
- Ушул планетада кадимки алмаздардан жаан жаайт.
- Пассажир учагы.

ТИГИНЕН:

- Адамдын оң сапаты.
- Даңгыр жол.
- Самсон баатырдын сүйгөнү.
- Япон мончосу.
- Түштүк Кореянын улуттук жаныбары.
- “Дэвид Копперфильд” романынын автору.
- Банктын акча которуу операциясы.
- Лаостун борбор калаасы.
- № 2 фото. Токио-2020 Олимпиада оюндарынын күмүш байгесинин ээси.
- Куралдын түрү.
- Христофор Колумбдун кемесинин тиби.
- Кошойдун эли.
- Португалиянын фашист диктатору.
- Вавилондун асман кудайы.
- Сокур чычкан.
- Физика илиминин бөлүгү.
- Жабык мейкиндикте болуу коркунучу, фобия.
- Космос кемесинин кабинасынын ажыратуучу бөлүгү.
- Муса Мураталиевдин романы.
- Михаил Горбачевдун доору.
- Афганистан экстремисти.
- Австралияда символго айланган куш.
- “Ак-Мөөр” поэмасынын каарманы.
- “Кара акула” вертолётунун маркасы.
- Уруу, улут, эл биримдиги.
- Ресторандын кызматкери, ичкиликтердин билгичи.
- Дүйнөдөгү эң ылдам автоунаа (Италия).
- Ковбойлордун спорттук мелдеш.
- “... аштан, доо — карындаштан” (мак.)
- Фазенда.

Даярдаган Г.АБАЕВА

Экономиканы өнүктүрүү, өнөр жай, ишкердикти колдоо, инвестиция тартуу жана айыл чарба боюнча секторунун жетектөөчү адиси

2022-жылдын 22-февралынан 10-мартка чейин жарыялайт.

Мамлекеттик органдын аталышы жана юридикалык дареги:

- Түп райондук мамлекеттик администрациясы, Түп айылы, Боромбай көчөсү №53.

Кенже топтогу администра-

тивдик мамлекеттик жарандык кызмат орунга кадрлар резервине киргизүү үчүн төмөндөгү квалификациялык талаптар белгиленет:

1. Кесиптик билимдин деңгээли:

- тийиштүү багыттагы жогорку билим (физика-математика илимдери жана фун-

ТУП РАЙОНДУК МАМЛЕКЕТТИК АДМИНИСТРАЦИЯСЫ КАДРЛАР РЕЗЕРВИНЕ КИРГИЗҮҮҮҮЧҮН КЕНЖЕ ТОПТОГУ АДМИНИСТРАТИВДИК МАМЛЕКЕТТИК КЫЗМАТ ОРУНГА АЧЫК СЫНАК ЖАРЫЯЛАЙТ:

даменталдык информатика, табият таануу, гуманитардык илимдер, экономика жана башкаруу, тейлөө сферасы, автоматташтыруу жана башкаруу, эсептөө техникасы жана инновациялык технологиялар).

2. Иш стажысы жана тажрыйбасы:

- иш стажына талап коюлбайт.

3. Кесиптик компетенттүүлүгү

Төмөнкүлөрдү билүү:
- Кыргыз Республикасынын жалпы мыйзамдарын жана тиешелүү тармактагы мыйзамдарды билүү;

- Кыргыз Республикасынын “Айлана чөйрөнү коргоо жөнүндө”, Кыргыз Республикасынын “Энергетика жөнүндө”, Кыргыз Республикасынын “Туризм жөнүндө” Мыйзамдарын

билүүсү зарыл;

- кызматтык милдеттерин аткаруу үчүн зарыл болгон көлөмдө мамлекеттик жана же расмий тилдерди билүү.

Билгичтиги:

- документтерди, маалыматтарды, суроо-талаптарга жоопторду сапаттуу даярдоо;
- тиешелүү чөйрөдөгү ата мекендик жана чет өлкөлүк тажрыйбаны талдап жана практикада колдонуу;
- жарандардын кайрылууларын кароо жана жоопторду даярдоо.

Көндүмдөрү:

- ченемдик укуктук актылар менен иштөө жана аларды тажрыйбада колдонуу;
- компьютердик жана уюштуруу техникасын, зарыл болгон программалык продуктуларды колдоно билүү;

- кызматтык милдеттерин аткаруу үчүн зарыл болгон деңгээлде мамлекеттик расмий тилдерди билүү.

Конкурска катышуу үчүн талап кылынуучу документтер:

- Конкурсдук комиссиянын төрагасынын атына өзүнүн арызды;

- резюме (электрондук почтаны көрсөтүү менен), өздүк таржымал;

- нотариустан же акыркы иштеген жеринде күбөлөндүрүлгөн негизги жана кошумча билимин ырастаган документтердин көчүрмөлөрү;
- паспорттун көчүрмөсү.

Документтерди кабыл алуу мөөнөтү конкурс өткөрүү жөнүндө жарыя чыккан күндөн тартып 10 жумушчу күндүн ичинде кабыл алынат.

Документтерди кабыл алуу орду:

- Түп райондук мамлекеттик администрациясы, Түп айылы, Боромбай көчөсү №53.

Байланыш тел: (03945) 2-43-70.

